گفت‌وگوی وطن‌امروز با آیت‌الله مهدی هادوی تهرانی، استاد درس خارج حوزه علمیه درباره مختصات شخصیت معنوی شهید سلیمانی

عزیز ایران

خداوند یک بچه فقیر را از منطقه‌ای محروم در کرمان برمی‌گزیند و به او حکمت و قدرت می‌دهد تا منجی هزاران مظلوم باشد

شهادت سردار بزرگ اسلام حاج‌قاسم سلیمانی به واقع انقلاب و رستاخیزی معنوی در ایران اسلامی به وجود آورد. مردم شهیدپرور ایران در سراسر کشور احساسات لطیف و عمیقی را نسبت به ساحت این شهید بزرگوار انقلاب اسلامی ابراز داشتند. اما رمز و راز این محبوبیت در دل میلیون‌ها ایرانی و غیرایرانی از ادیان و اقوام مختلف چیست؟ آیه ۹۶ سوره مبارکه مریم می‌تواند پرده از سر این محبوبیت معنوی بردارد: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَٰنُ وُدًّا»؛ «مسلّماً کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، خداوند رحمان محبتی برای آنان در دل‌ها قرار می‌دهد و آنها را محبوب می‌گرداند». آری! هرکس که در مسیر الهی که همان ایمان و اعمال صالح است گام نهد، خداوند محبت و عشق او را در دل انسان‌ها با عقاید و سلایق مختلف قرار می‌دهد. اخلاص و تهذیب نفس همان اکسیر و کیمیایی است که می‌تواند انسان را به لقا و تقرب پروردگار عالم برساند و او را محبوب خلق نیز بگرداند. برای بررسی عنصر حاکم بر سلوک و سیره سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی، با آیت‌الله مهدی هادوی تهرانی، استاد سطح خارج حوزه علمیه گفت‌وگو کردیم.

■ **حضرت آیت‌الله هادوی تهرانی! ترور شهید سلیمانی در حقیقت هنگامه و رستاخیزی را در بسیاری از کشورهای جهان به پا کرد و شاهد بودیم خیل عظیمی از مردم با نژادها، زبان‌ها، ادیان و مذاهب گوناگون در پی شهادت ایشان محزون و عزادار شدند، به نظر شما علت این محبوبیت خارق‌العاده شهید سلیمانی که به یک کشور و یک مذهب محدود نماند، چیست؟**

بله! حقیقتا شهادت سردار والامقام حاج‌قاسم سلیمانی رضوان‌الله علیه همانند رحلت حضرت امام خمینی(ره) بازتاب گسترده‌ای در جهان بویژه در کشورهای اسلامی داشت. به نظر بنده مهم‌ترین علت این واقعه و تشییع خارق‌العاده پیکر این شهید بزرگوار خصوصیت بارز ایشان یعنی اخلاص بود. این همان اخلاصی بود که حضرت زهرا(س) درباره آن فرمودند: «مَن أخلَصَ لِلّهِ أربَعینَ صَباحا ظَهَرَت یَنابیعُ الحِکمَهِ مِن قَلبِهِ عَلی لِسانِهِ»؛ «هر کس ۴۰ روز خود را برای خدا خالص کند چشمه‌های حکمت از قلب وی بر زبانش جاری می‌شود». حال شما در نظر بگیرید که اگر کسی ۴۰ سال اخلاص را در رفتارهای خود نهادینه کند چه اتفاق بزرگی رخ خواهد داد!

اخلاص طبعا نشانه‌ها و نتایجی دارد. برای مثال شجاعت یکی از نتیجه‌ها و نشانه‌های اخلاص است. سردار شهید سلیمانی بسیار شجاع و دلیر بود و این شجاعت نتیجه آن اخلاص بود، چرا که ایشان احساس می‌کرد این کاری که می‌خواهد انجام دهد وظیفه است و باید در راه انجام وظیفه هر چه می‌تواند تلاش کند. در راه انجام تکلیف و وظیفه نمی‌خواست خودنمایی کند و منیت در کار او راه نداشت، در نتیجه نمی‌ترسید و در صحنه‌های خطرناکی که افراد غالبا با تجهیزات نظامی هم جرأت حضور در آن را ندارند ایشان همراه با یک نفر می‌رفت و بازمی‌گشت. سفیر وقت جمهوری اسلامی ایران در عراق به من می‌گفت زمانی که داعش تا نزدیکی بغداد آمده بود و تقریبا ۳۰ کیلومتر تا بغداد فاصله داشت، تقریبا همه فرماندهان عراقی آماده رفتن بودند و بار خود را بسته بودند. خانواده خود را از پیش فرستاده و آماده بودند که از بغداد فرار کنند. در این شرایط شهید سلیمانی با یک تیم کوچک از پاسداران وارد عراق شدند و در زمانی کوتاه طی جلسه‌ای با فرماندهان عراقی برای پاتک علیه دشمن برنامه‌ریزی کردند. ۲ روز بعد ایشان نخستین پاتک به دشمن را فرماندهی کرد که داعش زمینگیر شد و عقب‌نشینی کرد. سفیر ایران که خود از رزمندگان جنگ بود می‌گفت وقتی سردار سلیمانی حضور پیدا کرد و دشمن را به عقب راند تازه فرماندهان عراقی روحیه و جرأت پیدا کردند.

در سوریه نیز وقتی شیعیان ادلب در محاصره بودند، شهید سلیمانی با یک هلیکوپتر و روشی خاص به آن منطقه رفت و باعث ایجاد روحیه و امید در میان مردم محصور شد. با توجه به احاطه و تسلطی که داعش و گروه‌های مسلح دیگر بر آن منطقه داشتند همه می‌گفتند زنده رسیدن سردار سلیمانی محال است و ایشان حتما به شهادت می‌رسد. همین حضور سردار در آن منطقه و روحیه دادن به مردم باعث شد رزمندگان و مردم آن منطقه مقاومت جانانه‌ای را به رغم ماه‌ها گرسنگی و تشنگی داشته باشند.

شهید سلیمانی دست‌پرورده مکتب امام خمینی(ره) است و درس اخلاص را از مکتب امام آموخته است. نه تنها شهید سلیمانی، بلکه بسیاری از شهدای عظیم‌الشأن ما که به آن مراتب بالای عرفانی و سلوکی رسیدند همه شاگردان مکتب حضرت امام بودند

■ **به نظر شما چه چیزی موجب شد تا شاکله و شخصیت سردار سلیمانی به قول قرآن در «احسن تقویم» و به بهترین صورت شکل بگیرد؟**

به اعتقاد من شهید سلیمانی دست‌پرورده مکتب امام خمینی(ره) است و اخلاصی که در ابتدای عرایضم به آن اشاره کردم را از مکتب امام(ره) آموخته است. نه‌تنها شهید سلیمانی، بلکه بسیاری از شهدای عظیم‌الشأن ما که به آن مراتب بالای عرفانی و سلوکی رسیدند همه شاگردان مکتب حضرت امام بودند. شهید سلیمانی نیز در جوانی وارد جبهه و جنگ می‌شود و در آن فضای ملکوتی به تربیت و تهذیب نفس می‌پردازد و تحفه‌ای گرانبها به نام اخلاص برای سال‌های بعد از جنگ برای خود برمی‌گزیند. واقعیت این است که آن عنصری که باعث شد انقلاب اسلامی و رزمندگان ما با دست خالی در برابر صدامیان تا بن دندان مسلح به پیروزی برسند همین اخلاص و ارتباط عمیق با خدا بود.

خداوند آقای تسخیری را رحمت کند، می‌گفت به لیبی رفتم و از قذافی یک موشک گرفتم و آن موشک را با هواپیمای مسافری به ایران آوردم و فردای آن روز آقای هاشمی‌رفسنجانی در نماز جمعه سخنرانی کرد و گفت: «صدام موشک بزند، موشک می‌زنیم. موشک جواب موشک». ما گفتیم که یک موشک آورده‌ایم. ما موشک نداریم. کسانی که در جنگ بودند